

ΕΝΟΤΗΤΑ 9: Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

(σελ. 33-34)

Μορφές πολιτικής οργάνωσης με τοπικό χαρακτήρα (σελ. 33)

- Ανάγκες της επανάστασης:
 - ανεφοδιασμός στρατού
 - πολιτική οργάνωση ελεύθερων περιοχών
 - διαχείριση εθνικών γαιών-κτημάτων
- Κάλυψη αναγκών από **τοπικούς οργανισμούς** (→ είδος τοπικής κυβέρνησης με συμμετοχή κυρίως προεστών, Φαναριωτών και ιεραρχών)
- Τοπικοί οργανισμοί:
 - **Πελοποννησιακή Γερουσία**
 - **Γερουσία Δυτικής Χέρσου Ελλάδος** (Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος)
 - **Άρειος Πάγος** (διοίκηση Ανατολικής Στερεάς-Θεόδωρος Νέγρης)
- Ανάδειξη **αντιθέσεων** στη διαχείριση της εξουσίας
- Δύο αντίπαλες «παρατάξεις»: 1) Οπλαρχηγοί – Φιλικοί / 2) Φαναριώτες, προεστοί, ιεράρχες
- Πρώτη σύγκρουση το 1821 → ειρηνευτική παρέμβαση Κολοκοτρώνη

Η Α΄ Εθνοσυνέλευση (σελ. 33-34)

- Ανάγκη **ενιαίας διεύθυνσης** της επανάστασης → **κατάργηση** τοπικών οργανισμών
- Εκλογές για ανάδειξη **αντιπροσώπων** σε Εθνική Συνέλευση με στόχο τη δημιουργία **Κεντρικής Διοίκησης**
- **Α΄ Εθνοσυνέλευση** (Δεκέμβριος 1821 – Ιανουάριος 1822, Επίδαυρος) → Ψήφιση **πρώτου ελληνικού Συντάγματος**
- Χαρακτηριστικά Συντάγματος:
 - επίδραση από τα γαλλικά συντάγματα
 - διακήρυξη ελληνικής ανεξαρτησίας
 - θέσπιση αβασίλευτης δημοκρατίας (μοναδική στην Ευρώπη)
 - ανάδειξη της επανάστασης ως εθνικής (όχι κοινωνικής)
 - Οργάνωση διοίκησης: **Εκτελεστικό** (πενταμελές – πρόεδρος ο Αλ. Μαυροκορδάτος) / **Βουλευτικό** (70 μέλη – πρόεδρος ο Δημ. Υψηλάντης – εκπροσωπούνται όμως κυρίως οι προεστοί)

Η Β΄ Εθνοσυνέλευση (σελ. 34)

- Μάρτιος-Απρίλιος 1823 (**Άστρος Κυνουρίας**)
- **Τροποποίηση** του Συντάγματος του 1822 → «Νόμος της Επιδαύρου»
- 1) Κατάργηση τοπικών οργανισμών και θεσμού του αρχιστρατήγου
- 2) Ορισμός του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη στο Εκτελεστικό και του Αλ. Μαυροκορδάτου στο Βουλευτικό

Ο εμφύλιος πόλεμος (σελ. 34)

Σταδιακή ένταση των αντιθέσεων → αρχικά πολιτική σύγκρουση, αργότερα ένοπλη σύρραξη

Οι αιτίες του εμφυλίου

- αντίθεση ανάμεσα στους προνομιούχους (Φαναριώτες, προεστούς, ιεράρχες) και στους πρωταγωνιστές του πολεμικού Αγώνα (οπλαρχηγούς, Φιλικούς)
- τοπικιστικές αντιθέσεις
- διαφωνίες για διαχείριση του αγγλικού δανείου
- προσωπικές αντιπαλοότητες & φιλοδοξίες

Οι φάσεις του εμφυλίου

- **Πρώτη φάση** (φθινόπωρο 1823-καλοκαίρι 1824) → Κολοκοτρώνης (εκτελεστικό) ≠ Μαυροκορδάτος (Βουλευτικό) → υποστήριξη Μαυροκορδάτου από τους προεστούς της Πελοποννήσου → υποχώρηση Κολοκοτρώνη
- **Δεύτερη φάση** (Ιούλιος 1823-Ιανουάριος 1825) → Συνασπισμός Μαυροκορδάτου, Υδραίων και Ρουμελιωτών οπλαρχηγών → απομόνωση Πελοποννησίων από το Βουλευτικό → Εισβολή στην Πελοπόννησο και ήττα Πελοποννησίων → Φυλάκιση Κολοκοτρώνη & Ανδρούτσου

Η Γ΄ Εθνοσυνέλευση (σελ. 34)

Αρχική σύγκληση → Άνοιξη 1826 (Επίδαυρος) → διάλυση λόγω της πτώσης του Μεσολογγίου (10/04/1826)

Τελική σύγκληση → Άνοιξη 1827 (**Τροιζήνα**)

Αποφάσεις: 1) **Εκλογή Ιωάννη Καποδίστρια ως Κυβερνήτη** (7 χρόνια θητεία)

2) Ψήφιση **νέου** Συντάγματος («Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος»)

Προβλέπει διάκριση εξουσιών

Είναι το πιο δημοκρατικό Σύνταγμα της εποχής

Περιέχει φιλελεύθερες ιδέες

(π.χ. ανεξιθρησκία, ατομικά δικαιώματα, κατάργηση δουλείας)

Ερωτήσεις

- 1) Ποιοι ήταν οι «τοπικοί οργανισμοί» και ποιες ανάγκες της επανάστασης εξυπηρετούσαν;
- 2) Ποιες αντίπαλες παρατάξεις υπήρχαν μεταξύ των Ελλήνων γύρω από τη διαχείριση της εξουσίας;
- 3) Για ποιο λόγο αποφασίστηκε η ανάδειξη κεντρικής διοίκησης και η κατάργηση των «τοπικών οργανισμών»;
- 4) Πότε και πού έγινε η Α΄ Εθνοσυνέλευση και τι προέβλεπε το σύνταγμα που ψηφίστηκε σε αυτήν;
- 5) Πότε και πού έγινε η Β΄ Εθνοσυνέλευση και ποιες αποφάσεις πήρε;
- 6) Ποιες αντιθέσεις οδήγησαν στον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των Ελλήνων;
- 7) Ποιες ήταν οι φάσεις του εμφυλίου πολέμου και ποιοι επικράτησαν σε καθεμιά;
- 8) Πού και πότε έγινε αρχικά η Γ΄ Εθνοσυνέλευση και γιατί σταμάτησε τις εργασίες της;
- 9) Πού και πότε συγκλήθηκε οριστικά η Γ΄ Εθνοσυνέλευση και ποιες αποφάσεις πήρε;
- 10) Ποια προοδευτικά χαρακτηριστικά είχε το «Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος» που ψηφίστηκε στην Γ΄ Εθνοσυνέλευση;

Εικόνες

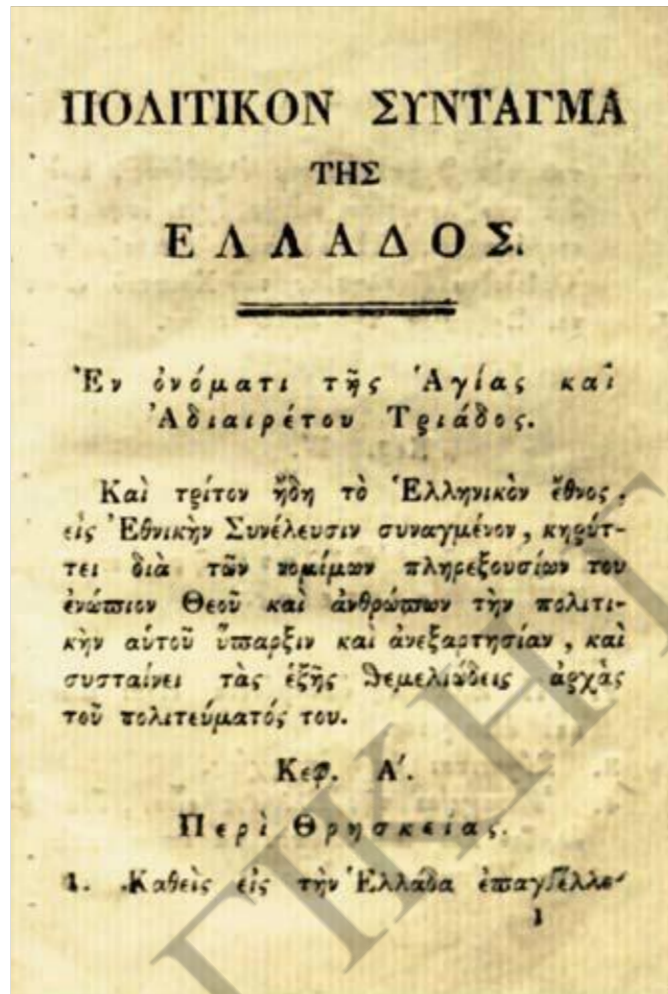
Σφραγίδες των Τοπικών Οργανισμών

Η Α΄ Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου (Ιανουάριος 1822)

Το πρώτο Σύνταγμα (Α΄ Εθνοσυνέλευση)

Το Σύνταγμα της Τροιζήνας (1827 - Γ΄ Εθνοσυνέλευση)

Χρονογραμμή

